

jímá se rizika, dodá-li i po lhůtě, a že může utrpěti škodu. Žalobkyni nestihá tu škoda, ježto neměla vlivu na to, kdy bude dřevo dodáno. Ježto žalobkyně od společnosti pro výstavbu neobdržela úhrady, má proti žalované dle § 1014 a 1397 obč. zák. nárok, by jí tato nahradila škodu, již utrpěla, vymáhajíc její pohledávku. Leč žalovaná byla by i bezdůvodně obohacena, kdyby dobropis byl ponechán v platnosti. Žalující, připisujíc žalované peníz k dobru, měla za to, že společnost pro výstavbu ponechá akkreditiv v platnosti; když však se předpoklad ten nesplnil, může žalobkyně nastupovati pouze na žalovanou, již však tak jako tak přísluší proti společnosti pro výstavbu nárok ze smlouvy kupní. Jest proto odvolání dobropisu opodstatněno i dle § 1431 obč. zák. V tom, že žalobkyně honorovala akkreditiv i po uplynutí lhůty bez jakékoliv výhrady, nelze spatřovati jejího zavinění. Jednalať, jak již shora uvedeno, jako mandantka žalované a nebylo třeba, by výslovně uvedla, že tak činí, předpokládajíc souhlas společnosti pro výstavbu, ježto se to rozumělo samo sebou.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Žalující byl udělen příkaz, aby vyplatila žalované za každý vagon 6000 K, kdyby žalovaná předložila duplikát nákladního listu s určitou adresou. Akkreditiv takto zřízený platil toliko do 30. října 1918. O tom byla vyrozuměna žalovaná, a byl tak založen právní poměr, jenž spočíval na souhlasu všech, kdož na něm byly účastni. Dle obsahu akkreditivu bylo platiti již po předložení výkazu o odeslání zboží, což není dojista pravidlem (§ 343 obch. zák.), a slušelo proto přesně dbáti ustanovení akkreditivu, měl-li býti po zákonu proveden. To se však nestalo. Byla to především žalovaná, jež, nedbajíc daných ustanovení, předložila duplikát nákladního listu po uplynutí lhůty pro platnost akkreditivu stanovené. Připsala-li žalující po té žalované k dobru 6000 K, nejednala ovšem rovněž ve smyslu akkreditivu. Než dlužno uvážiti, že obě strany, opírajíce se o akkreditiv, věděly, že jednání jejich může býti po právu jen tehda, bude-li docíleno souhlasu toho, od koho akkreditiv vyšel a od jehož souhlasu platnost akkreditivu byla odvislou. Souhlas ten však nebyl udělen a nedostává se tedy jednání, neodpovídajícímu ustanovení akkreditivu, právního základu. Snaží-li se žalovaná dovoditi, že žalující musí nésti sama následky svého jednání, přehlíží, že i ona jednala proti závazným ustanovením akkreditivu, byvši si plně vědoma toho, že přípis k dobru může jen tehda býti po právu, bude-li docíleno souhlasu toho, kdo akkreditiv udělil.

Čís. 494.

Novela o právu manželském (zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a nař.).

Dokud trvá cizoložný poměr, nemůže se počítí promlčení nároku, domáhati se pro cizoložství rozluky manželství.

V tom, že manžel nedomáhal se v zápětí rozluky manželství z důvodu § 13 lit. e) rozl. zák., nelze spatřovati odpuštění.

(Rozh. ze dne 20. dubna 1920, Rv I 159/20.)

V rozlukovém sporu uplatňoval žalující manžel rozlukový důvod § 13 lit. a) rozl. zák., ježto manželka navázala v roce 1911 cizoložný poměr, v němž dosud pokračuje a o němž se dozvěděl teprve v květnu 1919; žalovaná manželka uplatňovala důvod § 13 lit. e) rozl. zák., ježto jí manžel v letech 1910—1911 týral. Procesní soud první stolice uznal manželství rozloučeným z viny obou manželů, vzav uplatňované důvody rozlukové za prokázány a opodstatněny. Odvolací soud nevyhověl odvolání obhájce svazku manželského. Důvody: Co se především tkne cizoložství žalované, jest úsudek prvního soudu, že důvod tento posud trvá, správným nejen proto, že žalovaná sama připouští správnost údajů žaloby, že se manžel o cizoložství dozvěděl teprve v květnu 1919 a právo žalobní tudíž dle § 14 a) rozl. zák. posud subjektivně promlčeno není, nýbrž i proto, že tu není ani objektivního promlčení žalobního nároku do 5 let (§ 14 b) rozl. zák.), když žalovaná dosud v cizoložství pokračuje. Pokud se tkne těžkého ublížení a opětného zlého nakládání (§ 13 lit. e) rozl. zák.) se strany manželovy, budiž vzhledem k vývodům obhájce svazku manželského uvedeno, že z ustanovení novely o právu manželském nelze dovozovati, že by případy, datující se z doby před koncem roku 1911, nebyvše uplatňovány po tak dlouhou dobu, mlčky odpuštěny byly, neboť, nehledě k tomu, že strany v manželském soužití nepokračovaly, pokud se týče, k němu se nevrátily, uznává zákon v § 14 lit. c) rozl. zák. odpuštění jako důvod zániku žalobního práva, a odpuštění takové ve sporu prokázáno nebylo. Opomenutí žaloby ve lhůtě § 14 a), b) rozl. zák. působí zánik práva uplatňovacího pouze při rozlukových důvodech § 13 písm. a), b), d), kdežto případ §§ 13 písm. e) v § 14 c) jest citován pouze při odpuštění.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání obhájce svazku manželského.

Důvody:

Ku správnému odůvodnění odvolacího soudu budiž dodáno toto: Co se týče cizoložství manželky, snaží se dovolatel prokázati, že, jelikož uplynula již doba 5ti let ode dne spáchaného činu, nemůže se dle § 14 písm. b) rozl. zák. uražená strana tohoto rozlukového důvodu vůbec již dovolávati. Právem soud druhé stolice poukázal k tomu, že žalobce dozvěděl se o cizoložství manželky teprve v květnu 1919, že žalovaná posud ještě s Josefem P. žije a cizoložný poměr tedy ještě nyní trvá, a že proto nenastalo promlčení ani objektivně, ani subjektivně. Manželka pak může plným právem dovolávati se rozlukového důvodu dle § 13 písm. e) rozl. zák. (opětovné zlé nakládání a těžké ubližování), neboť výslovné odpuštění ohledně těchto činů nebylo, ani prokázáno, ani tvrzeno a opominutí žaloby se strany manželky nemělo ještě v zápětí zánik jejího práva, uplatňovati tento důvod ve sporu, jenž byl manželem zahájen. Pro názor obhájce manželského svazku, že, když žalovaná svého času žalobu na rozvod nepodala, sluší za to míti, že urážky a zlé nakládání manželu odпустиła ve smyslu § 14 písm. c) rozl. zák., není v zákoně opory, naopak, jak správně podotkla již druhá stolice, právě z té okolnosti, že rozlukový důvod § 13 písm. e) v § 14 písm. a) a b) citován není, nutno odvozovati pravý opak.